GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERA: la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE: O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 171. Mercurĭ, 5 (17) Augustŭ. 1887.

Brașovŭ, 4 Augustŭ 1887.

„Nu vomŭ înceta a reclama *drepturile de cetățenĭ* pentru marea maioritate a poporațiunei translaitane, care geme sub supremația Maghiarilorŭ.“

Va bate la ochĭ multora, că în rĕspunsulŭ acesta, ce l'a datŭ, precum scimŭ, „Narodni Listy“ fóiei tiszaiste din Pesta, este vorba numai de „drepturile de cetățenĭ.“ Fóia cehică susține, că aceste drepturĭ ale Slovacilorŭ, Rutenilorŭ, Sêrbilorŭ, Croațilorŭ, Românilorŭ ș. a. suntŭ aḍĭ călcate în picióre și declară, că nu va înceta a-le reclama pentru ei.

Cum se póte, vorŭ ḍice unii séu alții, ca „Narodni Listy“ sĕ reclame simplu numai drepturile nóstre de cetățenĭ, când foile unguresci ne asigură pe fiecare ḍi, că avemŭ „drepturĭ cetățenescĭ“ berechetŭ, numai câtŭ nu voimŭ sĕ ne folosimŭ de ele cum se cuvine?

Cum sĕ ne esplicămŭ, că organulŭ de frunte alŭ Cehilorŭ boemĭ găsesce isvorulŭ rĕului de care suferimŭ aicĭ în Translaitania, tocmai în faptulŭ, că suntemŭ despoiațĭ de drepturile de cetățenĭ, când adversarii noștri numai de aceste drepturĭ ne vorbescŭ și mereu ne îmbiiă cu ele, fără ca noi sĕ le primimŭ?

Fiindcă nu se póte presupune, că o fóiă condusă de ómenĭ distinșĭ și învĕțațĭ, care și ei luptă la rĕndulŭ lorŭ pentru limba și naționalitatea lorŭ, sĕ nu aibă înțelegere pentru păsurile nóstre a celorŭ din partea de dincóce a monarchiei, mulțĭ ar putea fi seduși a crede că „Narodni Listy“ are în vedere unŭ soiu de drepturĭ cetățenescĭ cu totulŭ deosebite și că prin urmare reclamă nisce drepturĭ escepționale pentru popórele nemaghiare din Croația, Ungaria și Transilvania.

Cu atâtŭ mai multŭ vorŭ fi înclinațĭ unii a presupune așa ceva, cu câtŭ ei audŭ de ordinarŭ vorbindu-se la noi de drepturĭ naționale-politice în oposițiune cu “drepturile cetățenescĭ,“ ce ni le oferă mereu adversarii dela putere.

In realitate însĕ este greșită acéstă presupunere. Suntŭ în rĕtăcire cei ce arŭ crede, că fóia cehică reclamă pentru popórele nemaghiare alte drepturĭ, decâtŭ acelea de carĭ se bucură Maghiarii aḍĭ. Pentru ea, ca pentru orĭ-ce omŭ cu minte, nu potŭ esista în unulŭ și acelașĭ statŭ constituționalŭ drepturĭ deosebite cetățenescĭ, nu póte fi vorba de drepturĭ cetățenescĭ speciale maghiare, slovace, române ș. a. precum nu póte fi vorba de-o libertate care sĕ fiă alta pentru Ungurĭ, și alta pentru Românĭ și Slavĭ.

Drepturile cetățenescĭ trebue sĕ aibă una și aceeașĭ sorginte pentru toțĭ cetățenii statului: dreptatea, libertatea și egalitatea, de care trebue sĕ se bucure toțĭ în aceeașĭ mĕsură.

Dreptulŭ celŭ mai de frunte alŭ cetățeanului este dreptulŭ liberei sale individualitățĭ. Principiulŭ de libertate și umanitatea chiar pretinde înainte de tóte respectarea caracterului particularŭ individualŭ alŭ cetățeanului, căcĭ cu individualitatea lui încétă și viața lui. Prin urmare îndată ce cetățĕnului nu i se dă putința de a-șĭ apĕra și desvolta liberŭ în statŭ individualitatea sa, elŭ încetéză de a fi cetățeanŭ îndreptățitŭ și devine unŭ paria, unŭ sclavŭ alŭ celorŭ ce stăpânescŭ statulŭ.

Și în adevĕrŭ ce suntŭ aḍĭ cele trei milióne de Slovacĭ, jumătatea de milionŭ de Rutenĭ din Ungaria, milionulŭ de Sêrbĭ și Croațĭ și cele trei milióne de Românĭ, décă nu sclavii elementului unguresců dela putere?

Drepturile cetățenescĭ, cu carĭ ne îmbiiă mereu Ungurii, nu suntŭ decâtŭ lanțulŭ auritŭ în care ei vorŭ sĕ ferece libertatea nóstră.

Ungurulŭ se bucură de deplinulŭ scutŭ alŭ individualitățiĭ sale, elŭ este cetățĕnŭ *comme il faut* în statŭ. Dela Românŭ, Slovacŭ, Sêrbŭ ș. a. însĕ pretinde ca sĕ se lapede mai întâiu de individualitatea sa, de limba și naționalitatea sa, spre a se împărtăși apoi de cetățenia, de care se împărtășesce elŭ.

Cu alte cuvinte sĕ fimŭ sclavii elementului unguresců, sĕ murimŭ mai ântĕiu desbrăcându-ne de totŭ ce constitue viéța nóstră individuală națională, ca sĕ ne putemŭ face părtașĭ de libertatea și egalitatea ungurécă.

Are dreptate dér „Narodni Listy“ și constată celŭ mai mare adevĕrŭ, când afirmă, că po pórele nemaghiare din Translaitania nu se bucură de drepturile cetățenescĭ. Acestĕ drepturĭ le esercită în realitate numai Ungurii dela putere, sub a cărorŭ supremațiă gememŭ aḍĭ.

Nimicŭ surprinḍĕtorŭ nu vedemŭ dér în faptulŭ, că Cehii reclamă drepturile cetățenescĭ pentru miliónele de Nemaghiarĭ din țĕrile corónei s-lui Stefanŭ, ci ceea ce ne surprinde este, că Cehii așa târḍiu se trezescŭ a face ce era datoria lorŭ, ca poporŭ cultŭ și cu nobile aspirațiunĭ; că prea târḍiu se deșteptă a face ceea ce pretinde interesulŭ bine înțelesŭ alŭ libertății lorŭ proprie naționale în sînulŭ acestei împĕrății.

Orĭ dóră liberulŭ exercițiulŭ drepturilorŭ cetățenescĭ de cătră popórele nemaghiare din partea de dincóce a monarchiei nu este totodată garanția cea mai sigură, că drepturile cetățenescĭ ale poporului cehicŭ vorŭ fi scutite și respectate în partea de dincolo de Laita?

Nu fără cuvêntŭ le făceau ḍiarele unguresci de curêndŭ Cehilorŭ imputarea, că conducĕtorii lorŭ au umblatŭ pe la Pesta după alianța Ungurilorŭ. Ei trăiau în rĕtăcirea că-șĭ vorŭ pute asigura libertatea lorŭ prin pacturĭ separate cu cei mai tarĭ. Acum însĕ se deșteptă Cehii și ne pare bine că începŭ sĕ recunóscă că nu póte trăi în acéstă monarchiă Cehulŭ ca omŭ liberŭ în Boemia, până ce Românulŭ va fi sclavulŭ altora în Transilvania.

Din afară.

După cum comunică o telegramă din Constantinopolŭ, *Pórta desapróbă purtarea regențilorŭ bulgarĭ și acțiunea prințului Ferdinand.* In loculŭ lui Riza-bey, care a fostŭ rechiămatŭ, s'a numitŭ comisarŭ supremŭ peste Bulgaria subsecretarulŭ de statŭ în ministerulŭ de esterne Artin-efendi Dadian.

Din Pirot se anunță, că *între emigranții bulgarĭ*, ce se află acolo, *domnesce mare iritațiune* din causa venirei prințului de Coburg în Bulgaria. Ministrulŭ de interne sêrbescŭ a dispusŭ cea mai strictă supraveghiare, eventualŭ escortarea lorŭ la granița.

O telegramă dela corespondentulŭ din Bucurescĭ alŭ fóiei „République française“ ḍice, că deórece *Turcia e hotărîtă a întreprinde o acțiune energică,* n'ar fi cu neputință ca, în ḍiua în care prințulŭ Ferdinand de Coburg ar întra în Têrnova, *trupele turcescĭ sĕ ocupe Filipopolulŭ.* In armata bulgară nu te poțĭ încrede și unŭ membru alŭ cabinetului românŭ s'a esprimatŭ că décă prințulŭ Ferdinand de Coburg îi e scumpă viéța, atuncĭ sĕ se întórcă câtŭ mai în grabă la Ebenthal.

„Fremdenblatt“ e informată din Constantinopolŭ, că *Exarchulŭ bulgarŭ a refusatŭ a trimite unŭ delegatŭ,* care sĕ-lŭ represinte la intrarea prințului de Coburg în Têrnova și în Sofia.

In Sofia, după ce a apărutŭ proclamația prințului, Mitropolitulŭ *Clemente* a servitŭ în Catedrală unŭ Tedeum, ér în urmă a rostitŭ o vorbire, în care a ḍisŭ că tóte partidele arŭ trebui sĕ se alăture lângă prințulŭ în speranță, că elŭ va pricepe sĕ scótă țéra din crisa actuală și că îi va succede *a împăca pe Rusia,* stabilindŭ bune relațiunĭ între poporulŭ bulgarŭ și între liberătórea lui. Prințulŭ s'a gânditŭ la acésta îndată ce a fostŭ alesŭ. Acum fiăcare póte sĕ îșĭ esprime liberŭ părerea sa, fără a se teme că va fi arestatŭ. Acéstă vorbire n'a produsŭ bună impresiune. Fóia bulgară „Swoboda“ avertiséză pe Bulgarĭ sĕ se feréscă de acestŭ agitatorŭ, ale cărui sfaturĭ totdéuna au subminatŭ téra.

„Pol. Korr.“ e informată din Parisŭ, că în cercurile politice franceze *deșteptă călĕtoria prințului de Coburg în Bulgaria fórte serióse îngrijirĭ* în privința atitudinei ce o va lua Rusia; cu tóte astea, se consideră posibilŭ unŭ drumŭ de a ajunge la bunŭ sfêrșitŭ cestiunea bulgară: prințulŭ, care contra Rusiei nu se va puté susține, sĕ dovedéscă mare prevenire față cu Țarulŭ.

Fóia oficiósă rusă „Nord“ din Bruxela publică o *aspră notă oficiósă contra prințului de Coburg* și declară, că aventura lui va lua fórte curêndŭ unŭ tristŭ sfêrșitŭ. In acelașĭ timpŭ declară corespondentulŭ din Petersburg alŭ lui „Nord“, care stă în cele mai intime relațiunĭ cu Giers, că Rusia nu va recunósce nicĭodată pe prințulŭ de Coburg nicĭ ca principe, nicĭ măcarŭ ca regentŭ provisoriu. Plecarea prințului o înfățișéză „Nord“ ca o intrigă egoistă a rudeniilorŭ sale orleaniste.

SCIRILE ḌILEI.

„România liberă“ primesce din Predealŭ scirea, că finanții ungurĭ au împușcatŭ, la unŭ punctŭ de granița, p'unŭ locuitorŭ din România, sub cuvêntŭ că făcea contrabandă de lână. Omorulŭ ar fi comisŭ pe teritorulŭ românŭ. Justiția română ancheteză. „Unirea“ însĕ ḍice, că împușcatulŭ era supusŭ austro-ungarŭ.

—x—

In 10 Augustŭ n. o patrulă de finanțĭ, din despărțĕmêntulŭ gardei finanțiare, ce staționéză peste véră în Piatra-Albă, a adusŭ în Mercurea douĕ părechĭ de boi grașĭ ce i-a confiscatŭ sub cuvêntŭ că au fostŭ introdușĭ din România ca contrabandă. De asemenea au fostŭ confiscațĭ și 20 de porcĭ, ca fiindŭ introdușĭ totŭ ca contrabandă din România. Boii și porcii confiscațĭ se vorŭ vinde de cătră solgăbireiatŭ la têrgŭ prin licitație.

—x—

Precum comunică „Kronst. Ztg.“, tinĕrulŭ Aug. Schwarz, fiulŭ directorului cassei de economii de aci, după ce a depusŭ în anulŭ acesta esamenulŭ de maturitate la gimnasiulŭ ev. săs. cu distincțiune, a intratŭ ca învĕțăcelŭ în fabrica de pele a d-lui Iosefŭ Dück din locŭ. Unŭ maturisantŭ cu șorțulŭ dinainte lucrândŭ într'o fabrică e unŭ casŭ, póte, unicŭ în felulŭ sĕu. Fapta însĕ e laudabilă și vrednică de imitatŭ. E totodată o lecțiune dată celorŭ carĭ, în spiritulŭ mărginitŭ, desprețuescŭ meseria.

—x—

Cu ocasiunea escursiunei artiștilorŭ și scriitorilorŭ ungurĭ prin Brașovŭ, filiala de aci a Kulturegyletului ardeleanŭ vré sĕ le arate tóte produsele literare ale maghiarismului din Brașovŭ. Negreșitŭ că principala și aprópe uniculŭ produsŭ „literarŭ“ alŭ maghiarismului de aci va fi codița patriotică. Adevĕratŭ giuvaerŭ literarŭ Țĕncăléescŭ.

—x—

La 25 Septemvrie 1887 se va ține concursŭ la universitatea din Bucurescĭ pentru ocuparea a 6 burse la școla normală superióră din acelŭ orașŭ și anume: 3 în secțiunea de litere și 3 în cea de sciințe.

—x—

„Luminătorului“ i se denunță, că învĕțătorulŭ românŭ dela școla confesională din Checia română, comit. Torontalŭ, Iuliu Barbulescu, a fostŭ premiatŭ de ministrulŭ instrucțiunei unguresci cu șépte galbenĭ pentru „succesulŭ splendidŭ“ obținutŭ în scóla sa prin propunerea »limbei statului“. Indignarea poporului e la culme de acéstă mișeliă dăscăléscă — cum o numesce confratele nostru — căcĭ învĕțătorulŭ a mersŭ până a propune și socotéla și geografia în limba unguréscă, ba a învĕța

pe copii cântece naţionale maghiare. Sci-va autoritatea nóstră şcolară sĕ 'şĭ facă datoria?

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului au fostŭ „pricopsiţĭ“ de ministrulŭ Trefort preoţii gr. or. Ionŭ Goronŭ din Feţcu, Vasilie (Lad.) Goronŭ din Gelgeu, Teodorŭ Purdeanŭ din Gêrbova de susŭ, Grigorie Cure din Peuşa, Iónŭ Jorja jun. din Almaşŭ Blassea, Iónŭ Gogŭ din Romita, pe toţĭ cu câte 50 fl. — Vorŭ fi ţinuţĭ minte!

—x—

Esecutorulŭ de dare din Pesta, Boronkay, a defraudatŭ vr'o 1500 fl., precum spune „E-s“. Esecutorulŭ, care a dispărutŭ, e urmăritŭ.

—x—

In Olahfalĕu au muritŭ dela 13 Iulie pănă la 11 Augustŭ n. 138 persóne din causa diareei cu sânge. — Autoritatea a luatŭ vr'o mĕsură sĕ curme rĕulŭ?

—x—

Maşinistulŭ Karol Steiner dela calea ferată austro-ungară în Seghedinŭ a primitŭ, cum spunŭ foile de acolo, o provocare oficială din Petersburgŭ ca sĕ 'şĭ dovedéscă înrudirea sa cu reposatulŭ Cresus, br. Stieglitz. Maşinistulŭ, care e greu bolnavŭ, are — precum se ḑice — perspectiva d'a moşteni mai multe milióne de ruble.

—x—

Locotenentulŭ Iosifŭ Micanŭ în reg. 75 de infanteriă e transferatŭ din statulŭ scólei reale superióre din Eisenstadt la regimentŭ.

SERATA

STUDENŢILORŬ ACADEMICI IN BRAŞOVŬ

Cetisemŭ într'unulŭ din ḑiarele d'aci că Sâmbătă, 1/13 Augustŭ, Studenţii academicĭ românĭ vorŭ da unŭ balŭ în sala dela Hotelŭ No. 1. Necunoscêndŭ Braşovulŭ decâtŭ din drumulŭ de ferŭ şi doritorŭ d'a rĕtăci o lună printre munţii şi văile Ardélului rĕsăritéuŭ, acestŭ anunţŭ mĭ-a smulsŭ clasica exclamare a lui Arhimede. *Evrika!* strigai eu şi-mĭ ţinui următorulŭ monologŭ: »Unŭ hotelŭ, care posede o sală de balŭ, n'ar puté, când se întitu léză Nr. 1, sĕ nu corespundă numelui. Decĭ voiu fi aci de sigurŭ confortabilŭ instalatŭ. Apoi, avêndŭ balulŭ la îndemână, nu voiu lipsi de a'lŭ popula cu insuficienţa persónei mele, avêndŭ astfelŭ ocasiunea de a face cunoscinţa fraţilorŭ mei d'aci, cu carĭ voiu puté uşorŭ hotărî programa viitórelorŭ mele escursiunĭ«. Décă proverbele nu suntŭ tóte pe deintregŭ adevĕrate, suntŭ însĕ unele pe jumĕtate. Din acéstă categorie e şi acela, că „Socotéla d'acasă nu se potrivesce cu cea din piaţă“, căcĭ décă partea primă n'a corespunsŭ câtuşĭ de puţinŭ aşteptărilorŭ, cea din urmă s'a realisatŭ cu prisosŭ.

Plecai dér din Bucurescĭ, oraşulŭ bucuriclorŭ şi alŭ prafului, Sâmbătă diminéţă, şi ajunsŭ în oraşulŭ corónei după amiaḑă, trăsei la hotelulŭ celŭ dintâiu ca numĕrŭ, dér pentru acésta nu mai puţinŭ celŭ din urmă ca confortŭ, şi, fidelŭ itinerariului ce-mĭ hotărîsemŭ, séra coborîi în sala de balŭ, a cărei singură calitate e spaţiositatea, şi a cărei goliciune şi sĕrăcie de decorŭ în zadarŭ s'au ostenit tinerii noştri s'o acopere cu bogăţia ghirlandelor de braḑĭ, înfăşurate în torsade tricolore. D'asupra întrărei din faţa celei principale iniţialele *A. R.* (Academicii Românĭ) scrise sub insemne de scrimă şi încadrate într'o asemenea torsadă, ne da încredinţarea că iniţiatorii suntŭ din acei tinerĭ, carĭ vorŭ ara cu sârguinţă în ogorulŭ românismului. Dér înmulţirea visitatorilorŭ şi întâlnirea unui numĕrŭ însemnatŭ de cunoscinţe gingaşe din Bucurescĭ, îmĭ curmară îndeletnicirile-mĭ grafice. Eram *en pays de connaissance*, şi, mulţămită amabilităţii prietenilorŭ d'aci, pe carĭ câte-va minute mi-au fostŭ de ajunsŭ sĕ mi'i câştig — fiindŭ recunoscutŭ spiritulŭ lorŭ de ospitalitate — eram mai multŭ decâtŭ într'o ţéră cunoscută, eram chiar ca'n ţéra mea.

Fiindŭ date aceste premise, înţelege credŭ orĭ-cine uşorŭ conclusiunea. Astfelŭ am găsitŭ petrecerea din cele mai plăcute şi însufleţite. Obrazele gingaşe, figurile vesele, spiritulŭ comunicativŭ şi entusiastŭ alŭ publicului, au fostŭ atâte cuvinte ca, cu tótă lipsa de gustŭ a repertoriului musicanţilorŭ, petrecerea sĕ se prelungéscă pănă la ḑiorile d'albe. Şi nicĭ nu putea fi altfelŭ, când gingăşia dănţuitórelorŭ aţîţândŭ dorinţa d'a le admira şi în clarŭ obscurulŭ dimineţei, făcea pe tinerii academicĭ românĭ, totŭ p'atâtŭ de bunĭ dănţuitorĭ ca şi bunĭ şcolarĭ, şi, nu ne îndoimŭ, viitorĭ bunĭ patrioţĭ şi bunĭ Românĭ, sĕ fiă infatigabilĭ în satisfacerea tuturorŭ dorinţelorŭ, carĭ totd'auna la femei, şi cu atâtŭ mai multŭ când ele-sŭ tinere şi frumóse, adecă iubite şi sĕrbătorite, suntŭ fără de sfîrşit. Tocmai când ḑorile colorau cu rosalbŭ peteculŭ de cerŭ albastru dintre Têmpa şi délulŭ Străjii, tocmai în momentulŭ deşteptării firii, ne-aduserămŭ aminte, unii că aveamŭ sĕ mergemŭ în cutare escursiunĭ, ér alţii, mai fervenţĭ adoratorĭ ai ḑeului Morfeu, că uitaseră de somnŭ, şi, trebuindŭ sĕ ne despărţimŭ, ne făcurămŭ póte pentru prima dată o urare cu părere de rĕu, căcĭ ne luarămŭ ḑiua bună, făr' a ne prea-veni la socotélă, cu tótă oboséla ce ne cuprinsese după o nópte sfîrşită prea de timpuriu, când amŭ fi doritŭ ca ea sĕ se şfîrşéscă orĭ câtŭ de mai târḑiu.

Audŭ că beneficiulŭ bănescŭ alŭ tinerilorŭ organisatorĭ ai petrecerei a fostŭ curatŭ maleficiu; ce vréi însĕ sĕ câştigĭ altŭ, când petrecĭ, decât plăcere şi mulţămire, şi aceste au fostŭ nemărginite, lucru pentru care felicitămŭ pe studenţii academicĭ românĭ, cum felicitămŭ şi pe toţĭ acei carĭ au avutŭ norocirea sĕ ia parte la acéstă petrecere de veselă amintire.

***

Concertŭ în Tuşnadŭ.

Tuşnadŭ, 1 (13) Augustŭ.

In Tuşnadŭ a fostŭ unŭ concertŭ, în séra de 30 Iulie, datŭ de d-na Iulia Cocorescu, artistă fórte apreciată de concetăţenii sĕi bucurescenĭ. D-şóra Olga Grigorowitz, violinistă, şi d-na Iulia Prager (din Bucuresci) au oferitŭ concertistei graţiosulŭ d-lorŭ concursŭ. Din programa alăturată se póte vedé câtŭ a fostŭ de interesantŭ şi variatŭ acestŭ concertŭ, la care a alergatŭ tótă lumea câtă s'află în Tuşnadŭ, vre-o 140 persóne. Sala era prea mică pentru cei carĭ doreau s'auḑă pe artiste. Ḑicŭ artiste, fiindŭ că fiă care dintre d-nele susmenţionate a datŭ probe că suntŭ înăestrate cu adevĕrate talente musicale.

Étă programa care s'a esecutatŭ: I. 1 a) Preludiu de Mendelssohn. b) Romanţă de Mendelssohn-Liszt. c) Danţŭ unguresсŭ de I. Brahms. — Cântate de d-na J. Cocorescu. 2. Arie din „Trîmbiţaşulŭ din Säckingen“ Nessler, cântată de d-na Iulia Prager. 3. a) Largo con gran expressione de Beethoven. b) Mare polonesă de Chopin, — cântate de d-na J. Cocorescŭ.

II: 4 Mein Lied, de Gumbert, — cântatŭ de d-na J. Prager. 5. a) Arie de Bach. b) Andante de Mendelssohn, cântate pe vióră de d-şóra O. Grigorovitz. 6) a) Ariă românéscă: Inzadar în larga lume. b) Ariă unguréscă: Piros, piros etc., cântate de d-na J. Prager. 7. a) La fileuse de Litolff, b) Etudio de Bériot, cântate de concertistă.

D-şóra Grigorowitz a fostŭ admirată în cele douĕ bucăţĭ ce a esecutatŭ pe violină. D-na I. Prager a fostŭ bisată de Ungurĭ în cânteculŭ maghiarŭ „Piros, piros«. D-na J. Prager are o voce fórte clară, dulce, suavă, care încântă pe oricine o aude. D-na I. Cocorescu are o măestriă deosebită şi aplausele unanime ale streinilorŭ şi ale Românilorŭ i-au dovedit'o.

Toaletele damelorŭ au fostŭ simple, dér cu gustŭ. Am remarcatŭ pe d-na Stănescu cu fiica sa, încântătóre domnişóră, pe care toţĭ au admirat'o aci; d-na Stănescu M., asemenea o tênĕră cu douĕ smaralde negre în uitătură; d-na dr. Cloaje; d-na Florianŭ cu fiica sa Elena, mărgăritarulŭ Tuşnadului, absolventă a conservatorului de musică din Pesta; d-na A. P. Petrescu, veselă şi încântătóre; d-na Wachmann cu gingaşa sa fiică etc. etc.

Numĕróse buchete s'au oferitŭ concertistelorŭ. La $9^1/_2$ óre tótă lumea s'a întorsŭ acasă încântată.

Valea Buii, în 28/7 1887.

Domnule Redactorŭ! Deşi târḑiu, dér vĕḑêndŭ că nimenĭ nu scrie despre alegerea din cerculŭ electoralŭ Agnita, în şirele următóre vinŭ şi eu a vĕ face o scurtă dare de sémă despre decursulŭ alegerei de deputatŭ dietalŭ în acestŭ cercŭ. Deputatulŭ, după cum vĕ este cunoscutŭ, e totŭ celŭ vechiu, Baussnern, deputatŭ naţionalŭ săsescŭ cu programa guvernamentală. Românĭ din acestŭ cercŭ au participatŭ puţinĭ, şi anume numai nisce călbejiţĭ de pe Valea Buiei şi părţile Cincului. Dintre aceştĭ călbejiţĭ mai mulţĭ au fostŭ angagiaţĭ pentru candidatulŭ oposiţionalŭ Halász Gedeon, însĕ temêndu-se sĕ nu pice la rĕcóre nu ştiau cum mai în grabă sĕ-şĭ despeneze córnele ornate cu „éljen Halász Gedeon« în tricolorŭ maghiar şi sĕ o ia care încătrău. Cum că şi oposiţia nu se sfiesce a folosi tóte apucăturile pentru candidaţii sĕi, ne dovedesce modulŭ cum s'a corteşitŭ fiind folosită popularitatea distinsului patriotŭ maghiarŭ Mocsáry, ḑicêndu-se poporului că şi acestŭ candidatŭ va stărui ca şi Mocsáry pentru apĕrarea naţionalităţilorŭ.

Sĕ vedemŭ acuma oile călbejite care s'au dusŭ şi s'au întorsŭ săturate şi bine adăpate în sunete de cimbale bine rĕsunătóre, cu pene unguresci în córne, la alegere. Fără îndoială loculŭ primŭ îlŭ ocupă „Oratorul“ Nicolae Cismaşiu preotŭ gr. or. în Vĕscudŭ, o persónă mare în trupŭ însĕ fórte mică în spiritŭ, care aşa discursŭ programŭ a ţinutŭ la Crâşma Calicului (e proprietatea Redacţ. Calicului) de lângă Coveşiu alegĕtorilorŭ, încâtŭ credeai că are căldurĭ, sĕ fi vĕḑutŭ la gesturĭ fine şi plăcute.

Candidatulŭ încă a fostŭ de faţă, dér nepricepênd vorbirea oratorului i s'a tălmăcitŭ de unŭ maghiarŭ, îi mulţămea prin complimente ceea ce încuragea şi mai multŭ pe Părintele oratorŭ, care scie D-ḑeu de-a predicatŭ vre-o dată credincioşilorŭ sĕi în biserică! După acésta a urmatŭ în cârciuma Calicului de lângă Coveşiu tocana şi rachiulŭ, apoi sĕ fi vĕḑutŭ chefŭ! Durere numai că părintele „oratorŭ« s'a treḑitŭ diminéţa în staulŭ, unde a mai avutŭ şi nenorocirea de a i se înstreina pipa cu ţevea cea lungă şi fină de cireşŭ. Mai urméză „bravii« preoţĭ gr. cat. Iuachimŭ Nistorŭ din Stenia, Publiu Vlad János din Şialdorfŭ, Velteanŭ din Ghisiasa de susŭ, Oross din Vecerdŭ şi alţĭ călbejiţĭ carĭ fiindŭ din părţile Cincului nu mi-i aducŭ aminte, însĕ le voi erua şi publica numele.

Urméză acuma unŭ pretinsŭ mare proprietarŭ românŭ din Rĕvăşielŭ, ilŭ chiamă Ioan Jurca, care nu s'a ruşinatŭ şi în călĕtoria către Agnita a ospĕta şi adăpa oile călbejite de pe Valea Buii în casa sa propriă cu pâne, slănină, vinŭ şi vinarsŭ, de gândeai că cine

FOILETONU.

(29)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

X.

Cursa.

Podestatulŭ se întórse zimbitorŭ în sala banchetului după ce isprăvì vorba cu sergentulŭ Bartolomeo. De multă vreme nu-lŭ vĕḑuse nimenĭ dintr'ai lui aşa de voiosŭ, fiindcă de obiceiu faţa acestui omŭ era ca o mască tragică cioplită din marmură. Insĕ acum faţa'i se descumtase şi se vedea pe dênsa o bucuriă liniştită. — Póte era veselŭ pentru că omorise unŭ omŭ!

Felice Badoer, care de câteva secunde căuta cu ochii pe Martinengo pentru ca sĕ-i arate tótă mulţumirea lui, Felice Badoer, care póte beuse cam multŭ vinŭ de Falerno încă celebru pe atuncĭ şi aşa de multŭ celebratŭ odinióră în versurile sale de poetulŭ Oraţiu, Felice, ḑicemŭ, se sculă iute dela masă şi se duse dreptŭ la podestatulŭ: — Ah, scumpe amice! — îi ḑise luându-lŭ de gâtŭ cu amêndouĕ mânile — ne-ai datŭ o serbare într'adevĕrŭ splendidă. Câtă recunoscinţă îţĭ sunt datorŭ!... şi cum aşĭ putea rĕsplăti odată serviciulŭ ce mĭ-ai făcutŭ?

— Eştĭ mulţumitŭ? întrebă podestatulŭ uitându-se în ochii lui Felice Badoer pentru ca sĕ s'asigure décă era la diapasonulŭ celorlalţĭ mesenĭ, a cărorŭ bucuriă era totŭ aşa de sgomotósă ca vinurile de Falerno, de Ţokay şi de Palma Christi.

— Sunt încântatŭ, scumpulŭ meu podestatŭ, sunt încântatŭ! — ḑise tênĕrulŭ patricianŭ, căruia-i venì gustulŭ sĕ sĕrute pe noulŭ sĕu prietinŭ pentru ca sĕ-i probeze mulţumirea sa.

— Atuncĭ nu cerŭ altceva şi mĕ simtŭ destulŭ de rĕsplătitŭ pentru ostenelele mele! — rĕspunse podestatulŭ zimbindŭ. — Dér scii că signora Veneţia a ḑisŭ că doresce negreşitŭ sĕ plece chiar deséră spre Padova ca sĕ se culce în schitulŭ Fetelorŭ nobile?

— Pentru ce sĕ plece? Nu'i destulŭ de bine aci? întrebà destulŭ he naivŭ Felice Badoer.

— Vorbele acestea ce le ḑiseşĭ acum au mare preţŭ pentru mine, fiindŭ că conţinŭ complimentulŭ celŭ mai măgulitorŭ şi celŭ mai desinteresatŭ din câte mi-s'ar fi pututŭ adresa! — ḑise podestatulŭ zimbindŭ. — Cu tóte acestea sĕ mĭ dai voiă sĕ-ţĭ spunŭ că nicĭ nu te poţĭ încerca sĕ facĭ vre-o obiecţiune....

— Pentru ce?

— Mai ântêiu fiind că ai fi tare mâhnitŭ d'a nu face voia logodnicei d-tale...

— Negreşitŭ!

— Afară de acésta signora a ḑisŭ, că nu voesce sĕ i se pregătéscă unŭ apartamentŭ la Isola Bella.

— Aş!!... adevĕratŭ!

— In sfîrşitŭ, décă trebue sĕ ţĭ spunŭ totŭ, trebue ca signora sĕ plece numai decâtŭ; invitaţii noştri nu şi-au perdutŭ minţile cu desĕvêrşire, însĕ n'are sĕ mai trécă multe césurĭ şi au sĕ dea o privelisce de care trebue sĕ-o cruţămŭ pe logodnica d-tale.

— Ai dreptate.

— Dér d-ta, nu vréi s'o însoţescĭ?

— Trebue s'o însoţescŭ!... Sĕ plecŭ tocmai când petrecerea este în puterea ei!........ ḑise Felice tânguindu-se.

— Oh, n'o sĕ te ducĭ pănă la Padova — ḑise podestatulŭ — şi peste câteva ceasurĭ o sĕ te poţĭ întórce, fii sigurŭ. Logodnica d-tale mai are, afară de servitorii sĕi, şi douĕ surorĭ dela schitŭ, carĭ o aşteptă la hanulŭ din Peschiera, unde trebue sĕ dórmă. Du-o dér pănă acolo şi întórce-te pe urmă sĕ petrecĭ nóptea aci, unde suntemŭ, după cum veḑĭ bine, gata sĕ îngropămŭ voiosŭ viéţa d-tale de flăcău.

— Aşa mai merge. Adineaorĭ mĕ speriaseşĭ! ḑise Felice a cărui fisionomiă copilăréscă se luminà.

— Ei bine, fiindŭ că totulŭ este astfelŭ regulatŭ, póte c'ar trebui sĕ te ducĭ sĕ veḑĭ décă vre-unulŭ din ómenii d-tale este în stare sĕ te însoţéscă la Peschiera.

— Oh, nu iau cu mine decâtŭ numai pe gondolierulŭ meu Ricardo.

— Vestesce'lŭ dér, mi-se pare că este josŭ... Eu mĕ ducŭ sĕ insciinţezŭ pe logodnica d-tale, că este gata totŭ pentru plecare! ḑise podestatulŭ, care nicĭ nu tresărì măcarŭ când auḑì numele nenorocitului pe care-lŭ asasinase.

Cum se despărţì Felice Badoer, podestatulŭ se îndreptà în fundulŭ salonului către o feréstră deschisă în parcŭ. Acolo fugise Veneţia, mâhnită de desordinea acestei mese, unde totulŭ fusese par'că jefuitŭ şi unde totulŭ era numai o amestecătură. Veneţia privea cum rĕsărea luna dela spatele pădurii din Isola Bella, a cărei verdéţă închisă sĕmĕna cu o dantelă négră uriaşă pe unŭ cerŭ de unŭ azurŭ necomparabilŭ şi presĕratŭ cu stele

scie ca „fericire» a adusŭ elŭ pe capulŭ celorŭ ademeniţĭ. Nu mĕ mirŭ însĕ de Surdu Gligoraşŭ şi Vintilă Miclăuşŭ, proprietăraşĭ din Caltvaser, pe carĭ nicĭ nu, t aşŭ fi notatŭ, dér suntŭ ómenĭ cu câteva clase gimnasiale şi din familii bune, însĕ ei îşĭ bătéu şerparele ce băeţii în têrgŭ că au sĕ între piţulele, încâtŭ făceau şi celorlalţĭ gustŭ de a merge la alegere, mĕ mirŭ însĕ de învĕţătorulŭ gr. cat. din Borta, Dumitru Oprişŭ, omŭ independentŭ şi cu o stare bună, ce l'a îndemnatŭ a lovi aşa tare în naţiunea sa, ale cărei mlădiţe are ale cultiva?

Sciţĭ d-vóstră sentinţa ce a pronunţat'o asupra-vĕ primulŭ corteşŭ alŭ candidatului oposiţionalŭ? Étă-o: „Vai şi amarŭ de poporulŭ românescŭ, care are astfelŭ de preoţĭ şi conducĕtorĭ, carĭ nu se genau a umbla după mine pentru... preţulŭ unui votŭ şi cu care nicĭ nu va câştiga niciodată drepturile pentru care luptă.« Vĕ trebue o sentinţă mai aspră ca asta? Nu uitaţĭ ofensa, ce aţĭ făcut'o poporului românŭ care acuma pentru a 3 óră a dechiaratŭ solemnŭ prin delegaţii sĕi la Sibiiu ţinuta nóstră ca Românĭ şi cetăţenĭ lealĭ ai acestei patrie. D-ḑeu sĕ vĕ ierte, că bunŭ e şi milostivŭ, noi însĕ nicĭodată.

Mustrarea consciinţei sĕ vĕ urmăréscă până în mormêntŭ ca pe toţĭ vênḑĕtorii. *Minor.*

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută laļ Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

Ocnele şi industria dela Stassfurt.

(Urmare.)

Ocnele din Stassfurtulŭ vechiu suntŭ proprietatea statelorŭ: Prusiei şi ducatului de Anhalt, şi ca margine între ele au lăsatŭ o făşiă de 30 metri şi ambele le esploatéză în regiă, ér celelalte din Neustassfurt, Westeregeln, Leopoldshall etc. suntŭ proprietatea unorŭ societăţĭ pe acţii. Ocnele dela Aschersleben suntŭ inecate de 2 anĭ şi societatea a fostŭ constrînsă sĕ deschidă altă ocnă.

Pe la orele 8 a. m. ne presentarămŭ la biuroulŭ salinelorŭ avêndŭ către şefulŭ lorŭ o adresă din partea direcţiunei generale a minelorŭ, d'a ne arăta etablismentulŭ cu tóte aparatele şi amĕnuntele lui, şi a ne da conducĕtorii şi lămuririle necesarĭ.

Aci ne comunică unŭ funcţionarŭ, că décă voimŭ sĕ intrămŭ în ocne, fiindcă în mai multe locurĭ păreţii suntŭ umeḑĭ, ba de pe unii chiarŭ picură, pentru a nu ne murdări hainele nóstre e necesarŭ, sĕ îmbrăcămŭ haine de băieşĭ şi ne puse la disposiţiă nisce costume vechĭ ce atêrnau de unŭ cuierŭ; erau provĕḑute cu mii de petece, şi a lorŭ cureţeniă nu póte fi descrisă. Totuşĭ dorinţa d'a pĕtrunde adêncŭ în sênulŭ pămêntului şi de a visita ocnele ne făcù sĕ trecemŭ cu vederea necurăţenia hainelorŭ, şi urmarămŭ esemplulŭ venerabilului nostru profesorŭ, care şi de astădată ne premerse cu esemplu. In curêndŭ ne vĕḑurămŭ cu totulŭ schimbaţĭ de nu ne mai puteamŭ cunósce unulŭ pe altulŭ; se părea că în acelŭ momentŭ amŭ sositŭ dela polulŭ nordicŭ dela Eskimoşĭ, séu că amŭ devenitŭ colegĭ ai lui Culă ursarulŭ.

După travestire visitarămŭ diferitele departamente ale magazielorŭ unde se magazinéză, cântăresce, ba chiar şi macină sarea gemă, care, înroşită cu o soluţiune de terŭ apoi comprimată în formă cubica, se vinde ca sare de vite. După vederea tuturorŭ magaziilorŭ sosirămŭ la gura ocnei. Ocnele se compunŭ din betage, celŭ din urmă la o adêncime de 1060 metri. Pentru scóterea sărei la gura ocnei se aflau 2 maşinĭ de aburŭ, fiecare de câte 150 puterĭ de cai, carĭ scotŭ sarea din celŭ din urmă etagiu în timpŭ de 1 minutŭ, în timpŭ normalŭ însĕ numai una din ele se intrebuinţéză pentru scóterea sărei, ér cealaltă servesce la espediarea lucrătorilorŭ în ocne şi înapoi. In césulŭ unei catastrofe, când apa dintr'o parte séu alta ar inunda ocnele, atuncĭ aceste maşinĭ vorŭ fi întrebuinţate pentru punerea în mişcare a pumpelorŭ, ce suntŭ aşeḑate la gura ocnei. Ca scóterea apei sĕ se sĕvîrşéscă şi cu mai mare iuţélă şi siguranţă, în ocne în alŭ 4-lea etagiu e aşeḑată o altă pumpă cu aburŭ de 400 puterĭ de cai, ér acum stă neîntrebuinţată. (Va urma).

Dare de sémă,

asupra contribuirilorŭ incurse în favorulŭ scólei românescĭ gr. cat. din Lăpuşulŭ unguerescŭ.

Lăpuşulŭ unguerescŭ, Iunie 1887 *)

La începutulŭ anului curentŭ s'a cumpăratŭ pe séma scólei gr. cat. române din Lăpuşulŭ unguerescŭ o grădină în preţŭ de 850 fl. v. a. Pentru acoperirea acestei sume s'au făcutŭ mai multe oferte marinimóse, pe carĭ venimŭ prin acésta a-le chita prin o dare de sémă publică, pe lângă espresiunea celei mai profunde mulţămite marinimoşilorŭ contribuitorĭ.

Senatulŭ scolasticŭ era necesitatŭ a cumpăra acéstă grădină, fiindŭ în imediată apropiare de curtea scólei şi prin urmare de cea mai mare îndemână, ca locŭ de gimnastică, şi afară de asta ajungêndŭ cu o parte către o stradă, ea este fórte acomodată pentru ridicarea unei case, ce ar puté aduce unŭ venitŭ sigurŭ scólei. Nepotêndu-se însĕ acoperi pe deplinŭ acéstă sumă din fondulŭ scólei, mai mulţĭ p. t. domnĭ românĭ, cu tragere de inimă pentru cultura poporului românŭ, au ajutatŭ la acoperirea acestei sume prin marinimósele lorŭ contribuirĭ; şi anume:

1) Pe lista de contribuire Nr. 1 din Deşiu: P. T. d nii: Gabrielŭ Manŭ, advocatŭ 10 fl., Csizér Akos 1 fl., Augustinŭ Munteanu 4 fl., Vasiliu Hossu 3 fl., Dr. Teodorŭ Mihali 5 fl., Georgiu Dragovíciu 2 fl., Alexandru Rákozi 1 fl., Alesiu Bogdanŭ 1 fl., Alesiu Hossu 1 fl., Dr. Dumitru Ciuta 1 fl., Petru Anca 1 fl., Petru Mureşianu 1 fl., Alesandru Cheresteşiu 1 fl., Ioanŭ Cheresteşiu, preotulŭ S. Ioanei 1 fl. Suma 33 fl. v. a.

2) Pe Lista Nr. 2 din Gherla: Ilustritatea Sa d-lŭ Episcopŭ Ioanŭ Szabó 20 fl. D-nii canonicĭ: Stefanŭ Bilţiu 1 fl., Michailŭ Şerbanŭ 1 fl., Demetriu Coroianŭ 2 fl., Vasiliu Popŭ 1 fl., şi Eusebiu Cartice 2 fl. D-nii Nicoalu F. Negruţiu, redactorŭ 20 fl., Lazarŭ Huza 2 fl., Vasiliu Pordea 1 fl., Georgiu Pasco 1 fl., Vasiliu Gr. Borgovanŭ 2 fl., Dr. Iuliu Simonŭ 1 fl., Dr. Ioanŭ Popŭ 1 fl., Ioanŭ Hodoreanu 1 fl., Gregoriu Steţiu 1 fl., Teodorŭ Lupu 1 fl., A Todoranŭ 1 fl., Ioanŭ Hodişinŭ 1 fl., Vasilie Suciu 50 cr., Vasiliu Onciu 50 cr., Cineva 50 cr., Ioanŭ Boeriu 50 cr., Ioanŭ Dolianŭ 50 cr., Andreiu Câmpénŭ 20 cr., Nicolau Moldovanŭ 10 cr. Alesandru Iarda 10 cr., Augustinŭ Popŭ 10 cr. şi d-nii teologĭ seminarialĭ 10 fl. Suma 73 fl. (Va urma,)

Ultime scirĭ.

Têrnova, 14 Augustŭ. — Astăḑĭ la órele 12, principele Ferdinand de Coburg s'a dusŭ cu mare ceremoniă în sala marei Sobranii şi a depusŭ jurămêntulŭ Constituţiunei.

D. Stoiloff, preşedintele consiliului, a cetitŭ manifestulŭ principelui către poporulŭ bulgarŭ. Acéstă cetire a fostŭ primită cu entusiasmŭ. Principele a strigatŭ atuncĭ: *Trăiască Bulgaria liberă!*

Toţĭ deputaţii au repetatŭ acestŭ strigătŭ însoţindu-l cu urărĭ frenetice. Principele Ferdinand va pleca Marţĭ la Filipopoli

Ministeriulŭ a depusŭ demisiunea sa în mânile principelui. Principele a refusatŭ sĕ priméscă. A declaratŭ cabinetului că voesce sĕ intre în Sofia înconjuratŭ de aceeaşĭ miniştri carĭ l'au primitŭ la Orşova şi cu carĭ a pusŭ piciorulŭ pe pămêntulŭ bulgarŭ.

Nicĭ o hotărîre nu se va lua în privinţa schimbării ministeriului decâtŭ după întrarea solemnă a principelui în capitala sa.

Constantinopolŭ, 13 Augustŭ. — (Cale indirectă). — Consulii puterilorŭ la Sofia au primitŭ instrucţiunile următóre, în privinţa sosirii prinţului de Coburg:

1. Francia: se recunóscă guvernulŭ de faptŭ décă va ajunge sĕ se stabiléscă fără contestaţiune, dér sĕ se abţie dela orĭ-ce actŭ putêndŭ sĕ implice recunóscerea legalităţei sale.

2. Germania. A nu recunósce nimicŭ, a intreţiné numai legăturĭ cu guvernulŭ pentru espediarea acacerilorŭ.

3. Italia. A nu recunósce oficialŭ guvernulŭ, şi a lucra cu tactŭ şi prudentă.

Instrucţiunile Austriei şi ale Engliterei suntŭ necunoscute, dér ale Austriei se potŭ lesne închipuì; câtŭ pentru Englitera, se constată aci óre-care recélă în privinţa prinţului de Coburg.

*) Intârḑiată din causa lipsei de spaţiu. — Red.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 16 Augustŭ. — Insărcinatulŭ de afacerĭ rusescŭ a împărtăşitŭ verbalŭ guvernului turcescŭ o *depeşă a lui Giers*, prin care *se protestéză în contra alegerei prinţului de Coburg şi în contra venirei sale în Bulgaria.*

SOFIA, 16 Augustŭ. — Guvernele *Angliei, Italiei, Austro-Ungariei* declară în rĕspunsulŭ lorŭ la circulara prinţului de Coburg, că *suntŭ gata a'lŭ recunósce*, dér după ce alegerea lui nu s'a făcutŭ în consonanţă cu tractatulŭ de Berlinŭ, *vorŭ tracta pe guvernulŭ bulgarŭ ca şi în trecutŭ.*

TÊRNOVA, 16 Augustŭ. — Prinţulŭ a depusŭ jurămêntulŭ pe constituţiune, a mulţumitŭ Sobraniei pentru activitatea şi stăruinţele eĭ patriotice şi a declaratŭ Sobrania de închisă.

TÊRNOVA, 16 Augustŭ.— Erĭ diminéţă garnisóna de aicĭ a depusŭ jurămêntŭ de fidelitate prinţului.

DIVERSE.

Mai iute ca trenulŭ. — O prinsóre interesantă au făcutŭ mai mulţĭ tinerĭ din Aradŭ O parte din ei s'a rĕmăşitŭ cu ceilalţĭ pe 10 sticle de şampaniă, că cu carulŭ poţĭ ajunge din Aradŭ la Siria mai curêndŭ decât cu trenulŭ. Duminecă a fostŭ sĕptĕmână porniră din Aradŭ 3 carĕ, în care se aflau cei ce au făcutŭ rĕmăşagulŭ, ér martorii au plecatŭ cu trenulŭ. Carele au ajunsŭ cu 12 minute mai curêndŭ decâtŭ trenulŭ. Când trenulŭ a intratŭ în gară, deja se scoteau dopurile dela sticlele cu şampaniă.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

— Signora, totŭ eştĭ hotărâtă sĕ părăsescĭ deséră Isola Bella? ḑise elŭ.

— Mai multŭ decâtŭ orĭ când, domnule conte, — ḑise fiica Adriaticei uitându-se cu desgustŭ la masa, care înfăţişa neregula cea mai grozavă şi pe care n'o părăsise încă nicĭ unŭ învitatŭ.

— Oh, cum te înţelegŭ, signora! ḑise podestatulŭ cu o voce, care se făcù umilă şi aprópe rugătóre.—Nu'i acésta viéţa pe care o visaseşĭ, însĕ astfelŭ de viéţă ducŭ toţĭ tinerii Veneţiei, astfelŭ de viéţă duce şi acelŭ care va fi bărbatulŭ d tale. Nu, viéţa acésta, care nu'i decâtŭ unŭ carnavalŭ neîntreruptŭ, nu póte fi a d-tale. Mai este încă vreme ca sĕ scapĭ de ea décă voeştĭ... n'ai decâtŭ sĕ ḑicĭ o vorbă!...

Veneţia se uità lungŭ în ochii podestatului. Pe urmă dându'lŭ la o parte cu gestulŭ îi ḑise:

— Lasă-mĕ sĕ trecŭ, domnule.

Şi se duse dreptŭ la Felice Badoer, care tocmai atuncĭ intrase în sala ospĕţului.

„Du-te dér, fată trufaşe, şi lasă sĕ ţi-se împlinéscă ursita!" ḑise podestatulŭ în gândulŭ sĕu.

— Nu potŭ pune mâna pe gondolierulŭ meu Ricardo! ḑise tênĕrulŭ patricianŭ.

Podestatulŭ, auḑindŭ pe Felice, s'apropiase numai decâtŭ de dênsulŭ.

— Iartă-mĕ, dér uitasemŭ totŭ, — îi ḑise Martinengo. — Am aflatŭ că Ricardo plecase înainte cu Fiametta şi cu câteva slugĭ d'ale signorei. O sĕ 'i găseştĭ pe toţĭ în Peschiera unde negreşitŭ au şi pregătitŭ apartamentele logodnicei d-tale pentru la nópte.

— Prea bine. Décă este astfelŭ sĕ plecămŭ... Dér d-ta nu vii cu noi? întrebà Felice.

— Imĭ pare fórte rĕu că nu potŭ, fiindŭ că am aci o mulţime de datorinţe ca stăpânŭ de casă! ḑise podestatulŭ.

Vorbindŭ astfelŭ, contele Martinengo ajunsese în capulŭ de susŭ alŭ peronului, unde mai strînse încă odată mâna tênĕrului patricianŭ.

— Rĕmasŭ bunŭ! ḑise elŭ pe când Felice şi Veneţia se scoborau.

— Ba nu rĕmasŭ bunŭ, ci mai multŭ la revedere! rĕspunse rîḑêndŭ tênĕrulŭ patricianŭ.

— La revedere dér şi călĕtoriă bună! ḑise Martinengo.

Décă Felice n'ar fi risŭ cu aşa inimă bună, ar fi băgatŭ de sémă negreşitŭ chipulŭ ciudatŭ cu care pronunţà contele vorbele acestea. Insĕ bunului Felice nu-i venea în minte că trebue sĕ se feréscă de prietinulŭ sĕu podestatulŭ.

Dér pentru ce nu avemŭ pe nimenĭ din ómenii noştri ca sĕ ne însoţéscă! ḑise Veneţia vĕḑêndŭ numai figurĭ necunoscute împrejurulŭ sĕu.

— N'ai auḑitŭ pe podestatulŭ? Elŭ nĭ-a spusŭ că Ricardo şi Fiametta au plecatŭ mai nainte şi c'o sĕ-i găsimŭ la Peschiera! rĕspunse Felice.

— Mĕ mirŭ că Fiametta a plecatŭ fără sĕ mĕ întrebe, fără ca celŭ puţinŭ sĕ-mĭ fi datŭ de scire!

Nu mi-se pare lucru curatŭ! ḑise Veneţia.

— Nu cumva eştĭ neliniştită din pricina asta?

— Sunt supĕrată! Nu'mĭ place sĕ se pórte cineva aşa de liberŭ cu mine.

— Sĕrmana Fiametta îţĭ este fórte devotată! O fi creḑutŭ că face bine.

— Ai dreptate, ea este fórte bună pentru mine, care suntŭ supĕrată astă séră. Dér veḑĭ că şi banchetulŭ acela nesfîrşitŭ m'a supĕratŭ.

— Nu cumva creḑĭ, signora, că n'am fostŭ destulŭ de cu minte? întrebà tînĕrulŭ cu sfială.

— Vomŭ mai vorbi despre acésta! rĕspunse fiica Adriaticei punêndu-şĭ braţulŭ pe braţulŭ lui Felice aşa ca sĕ-i dea de gânditŭ tinĕrului.

Ajunseseră la golfulŭ celŭ micŭ, unde era prima luntrea care trebuia sĕ ducă pe mirĭ până la Peschiera. Gondolierulŭ podestatului se coborîse în luntre, pe când Felice Badoer şi Veneţia aşteptau pe malŭ până sĕ fiă luntrea gata de pornire. Pregătirea se făcea fórte încetŭ şi gondolierii păreau aşa de rĕu dispuşĭ, încâtŭ Felice auḑì pe unulŭ din ei înjurândŭ gróznicŭ.

— Dér ce s'a întêmplatŭ? stricaţilorŭ, întrebà Felice Badoer rĕstitŭ.

— Iartă-mĕ, Escelenţă, dér vĕḑŭ că mi-a furatŭ cineva lopeţile! ḑise gondolierulŭ pe care îlŭ întrebase Felice.

— Dér mai bine c'aţĭ uitatŭ să le aduceţĭ.

— Incă odată, sĕ ne scuse Escelenţa Vóstră; dér potŭ spune cu siguranţă că chiarŭ eu legasemŭ lopeţile pe podŭ.

— Fie! Dér nu-i destulŭ vêntŭ pentru ca sĕ putemŭ pluti numai desfăcêndŭ pânza latină?

— Nu, Escelenţă. Ş'afară de asta amŭ avĕ vêntulŭ în picióre aşa că amŭ fi siliţi sĕ mergemŭ fórte încetŭ şi ar fi greu pentru signora. (Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 13 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 60
Rentă de hârtiă 5%	87.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 40
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 45
Renta de hârtiă austriacă	81 60
Renta de arg. austr.	82 90
Renta de aurŭ austr.	112 90
Losurile din 1860	136.—
Acțiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	285.25
Act. băncei de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 99
Napoleon-d'orĭ	9.98
Mărcĭ 100 împ. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	126.15

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 1 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94⅛	95½
» convert. (6%)	89—	89½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34½	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104½	105¼
» „ „ (5%)	89½	90¼
» » urban (7%)	103¾	103½
» » » (6%)	93¾	94½
» » » (5%)	87½	87—
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.½	15.½
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 15 Augustŭ st. n. 1887

Bancnote românescĭ	Cump.	8 58	Vênd.	8.62
Argint românesc	»	8.55	»	8 60
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10 00
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.28
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5 92	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	108.—	»	109 ½
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 39—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕțătorŭ ordinarŭ la scóla confes. gr. cat. din Rodna-nouă, comitatulŭ Bistrița-Năséudŭ, prin acésta se escrie concursŭ până în 28 Augustŭ n. c.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ: 200 fl. v. a. salarŭ anualŭ plătindŭ în rate lunare anticipative, apoi 40 fl. v. a relutŭ de cuartirŭ și de lemne de focŭ.

Doritorii de-a ocupa acestŭ postŭ au a-șĭ așterne recursele lorŭ instruate cu: „Absolutorŭ preparandialŭ, atestatŭ de cualificațiune, și pentru limba maghiară, precum și testimoniu despre diligență și moralitate, décă a servitŭ ca învĕțătorŭ și în altă comună, subsemnatului Senatŭ până la susdefiptulŭ terminŭ.

Din ședința senatului scolasticŭ. 2—2

Rodna-nóuă, la 26 Iuniu 1887.

Președintele: **Ilarionŭ Filipoiu**, parochŭ gr. cat.

Notarulŭ: **Ionŭ Tivadarŭ**, înv. conf. gr. cat.

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugămŭ pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

ABONAMENTE

la

„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 și 15 ale fiecărei lunĭ, mai ușorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se și posta ultimă.

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . . 3 fl. —
„ șése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ șése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
Predealŭ (	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ (	—	10.12	—	—
Brașovŭ (	7 20	—	4.01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9 29	—	6 49	—
Hașfaleu	9 37	—	8 35	—
Sighișóra (	10 53	—	9.02	—
Sighișóra (	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10 37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5 28	Trenŭ de persóne
Clușiu (	5.21	—	5 56	
Clușiu (	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7 56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneția-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
Oradia-mare (	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
Viena (	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11 05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12 02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venția-Orădii	—	—	—	2 08	
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Gl ârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	—
Clușiu (	—	10.31	—	6.38	—
Clușiu (	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
Cucerdea (	1 11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Brașovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
Brașovŭ (	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
Predealŭ (	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4 25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.50
Szolnok (	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
Szolnok (	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5 41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.40
Petroșenĭ	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	—	—	6.10
Banița	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7 37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ